

Ministerstvo životního prostředí České republiky

ZMĚNY V EVROPSKÉM SYSTÉMU EMISNÍHO OBCHODOVÁNÍ (EU ETS)

Mgr. Jan Šatra

**Aktuální legislativa ochrany ovzduší a její dopady do praxe
5. prosince 2013, Praha**

Proč „nová“ legislativní úprava?

- v ČR od počátku EU ETS zákon č. 685/2004 Sb.
- nové požadavky související s přechodem ze II. na III. obchodovací období (2013-2020)
 - ústup od národních alokačních plánů (dle historických emisí)
 - bezplatná alokace dle benchmarků
 - dražby povolenek (požadavky na využití výnosů)
- harmonizace - mírná změna role členských států
 - posílení kolektivní správy EU ETS skrze Evropskou komisi (rejstřík)
 - rozšíření spektra témat pokrytých přímo použitelnými právními předpisy EU (zamezení duplikace, aktuálnost právní úpravy)

Bezplatná alokace povolenek

- ústup od výpočtu alokace na základě historických emisí
- alokace vypočtena (v tzv. NIMs) na základě benchmarků
 - rozhodnutí EK č. 278/2011
 - 52 produktových benchmarků – stanoven počet povolenek zdarma na jednotku produkce
 - 3 nouzové přístupy – povolenky zdarma dle vyrobeného tepla, spotřebovaného paliva nebo procesních emisí
- ohrožení únikem uhlíku (ano x ne)
 - alokace pro „ohroženou“ výrobu není každoročně snižována
 - u produktových BM stanoveno
 - u nouzových přístupů seznam ohrožených odvětví a produktů (rozhodnutí EK č. 2/2010)
- u dodávek tepla dostává povolenky příjemce

Úprava bezplatné alokace

- dle 11 nového zákona č. 383/2012 Sb. povinnost informovat MŽP v případech, které vedou ke zkrácení bezplatné alokace
- částečné ukončení provozu
 - pokles produkce pod 50/25/10 % oproti NIMs
 - alokaci lze opět navýšit při růstu produkce až do výše 100 % oproti NIMs
- rozsáhlá změna kapacity
 - v případě fyzické úpravy zařízení s vlivem na výrobní kapacitu
 - snížení i zvýšení kapacity a alokace (min. o 10 %)
- formulář a metodický pokyn ke stažení na adrese
 - http://www.mzp.cz/cz/formular_zadosti_o_zmenu_pridelovani_povolenek

Dražby povolenek

- povolenky, které nedostanou podniky zdarma, uvolňují členské státy na trh v tzv. primárních dražbách
- EEX (Lipsko) - 25 států EU vč. ČR, DE a PL samostatně
 - <http://www.eex.com/en/Auction>
- ICE (Londýn) - UK
 - <https://www.theice.com/emissionsauctions.jhtml>
- objektivní způsob určení ceny povolenek
- cena určena nejnižší úspěšnou nabídkou
- téměř každý den, především 9-11 h., možnost „auction-only“
- poptávat mohou provozovatelé (či jejich sdružení), investiční podniky a úvěrové instituce (na vlastní účet x účet klienta)

Využití výnosů

- podle zákona č. 383/2012 nejméně polovina výnosů na opatření v resortech MŽP a MPO (energetické úspory, výzkum, prevence a adaptace na změnu klimatu, např. protipovodňová opatření)
- podle tzv. ETS směrnice (2003/87/ES) má ČR na vyjmenované účely ročně vynaložit ekvivalent 62,35 % výnosů
- v roce 2013 jsou výnosy cca 2,05 mld. Kč, v čehož polovina byla použita na program Nová zelená úsporám

Situace na trhu s uhlíkem

- aktuální cena povolenek kolem 4,50 €/EUA
- naakumulovaný přebytek na trhu = cca 2 mld. EUA
- důvodem pokles výroby v EU a levné mezinárodní kredity
- revize seznamu odvětví ohrožených únikem uhlíku?
 - stávající seznam vycházel z ceny 30 €/EUA, na 2015-2019 nový
- návrh tzv. backloadingu, tj. odkladu dražby 900 mil. EUA z let 2014 a 2015 na roky 2019 a 2020
- během III. obch. období zamýšlena reforma EU ETS
- okamžitá opatření – omezení využívání mezinárodních kreditů (šedé kredity, maximum použitelných kreditů)

Rejstřík a bezpečnost povolenek

- jednotný unijní rejstřík emisních povolenek (z uživatelského hlediska obdoba elektronického bankovníctví)
- zatím poslední nařízení o vytvoření rejstříku unie – č. 389/2013
 - např. kritéria pro použití mezinárodních kreditů vydaných po r. 2012
- národním správcem v ČR nadále OTE, a.s.
- veškeré transakce s povolenkami probíhají v rámci rejstříku
- převod povolenek trvá 26 hodin!
- každá povolenka má nově jedinečný identifikátor, takže je dohledatelná
- v horizontu 2-3 let by měly být z povolenek finanční nástroje (aplikace regulace a dohledu z finančního trhu)

Chystaná novela zákona

- zrušení autorizace pro ověřování množství skleníkových plynů
 - od r. 2015 by již měla stačit jen akreditace (nerovné postavení českých ověřovatelů, duplikace odborného dohledu)
- zrušení poplatku za změnu povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů
- zakotvení povinnosti vrátit neoprávněně nabyté emisní povolenky

Zdroje informací

- webové stránky MŽP
 - legislativa, šablony, novinky
 - http://www.mzp.cz/cz/emisni_obchodovani
- webové stránky Evropské komise
 - informace o EU ETS, legislativa, metodické pokyny, novinky
 - http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/index_en.htm
- webové stránky národního správce rejstříku povolenek
 - <https://www.povolenky.cz/domovska-stranka>
- otázky a odpovědi k EU ETS na infoportálu ENVIHELP
 - <https://helpdesk.cenia.cz/hdPublic/helpdesk/prohledavani-znalostni-baze.html>
- seznam ověřovatelů množství skleníkových plynů (web ČIA)
 - <http://www.cai.cz/subjekty.aspx?DisableFilter=true&ScopeID=G>

Děkuji za pozornost

jan.satrap@mzp.cz

(+420) 267 122 361

Ministerstvo životního prostředí České republiky

